

MEDDELELSER

FRA

DET NORSKE MYRSELSKAP

Nr 2.

April 1946

44. årgang

Redigert av dr. agr. Aasulv Løddesøl.

DET NORSKE MYRSELSKAPS ÅRSMELDING OG REGNSKAP FOR 1945.

Ved direktør Aasulv Løddesøl.

Medlemstallet pr. 31/12 1945 var:	
Årsbetalende medlemmer	496
Livsvarige medlemmer	332
Indirekte medlemmer	217
Korresponderende medlemmer	3
	<hr/>
I alt	1048

Det har vært en gledelig forskyvning i retning av flere livsvarige medlemmer i meldingsåret, idet 56 nye er kommet til, hvorav 42 har vært tidligere årsbetalende. Av nye årsbetalende er innmeldt 21 og av såkalte indirekte medlemmer er det 9 nye. I meldingsåret er 9 medlemmer avgått ved døden og 23 er utmeldt.

Ved årets utgang hadde selskapet i alt 131 bytteforbindelser, herav 42 utenlandske.

Funksjonærene: Myrselskapet led et stort tap ved konsulent Kåre Lilleengs død sommeren 1945. Som ny myr- og torvkonsulent for Nord-Norge er ansatt landbrukslærer Paul Wilhelm Johnsen fra Bodin. Han kommer imidlertid ikke til å tiltre før til våren. I travleste torvsesongen 1945 fungerte ingeniør Th. Kvigstad som vikar i stillingen. Kontorassistent ved hovedkontoret frk. Grete Marie Karlsen sluttet for å gå over i ny stilling i Krigsskadetrygden høsten 1945. I hennes sted er ansatt frk. Grete Olafsen fra Oslo, tidligere ansatt ved Oslo Riks-telefonstasjon. For øvrig har det ikke vært noen endringer blant funksjonærene.

I tilknytning til hovedkontoret arbeider for tiden 6 mannlige og 2 kvinnelige funksjonærer, og til forsøksstasjonen på Mæresmyra er knyttet forsøksleder, assistent og arbeidsformann, foruten 5 faste gårdsarbeidere. Antallet av sesongarbeidere ved forsøksstasjonen veksler, men utgjør gjerne 5—6 personer.

Opplysningsvirksomheten.

Tidsskriftet er kommet ut med 6 hefter i 1 300 eksemplarer. Av en rekke artikler foreligger det særtrykk. Dessuten er det utgitt melding for 1944 om forsøksvirksomheten på Mæresmyra og spredte forsøksfelter med artikler av forsøksleder H. Hagerup og assistent A. Hovd.

I forbindelse med funksjonærenes reiser og befaringer, og likeså ved forsøksstasjonen, er det som vanlig foretatt en rekke demonstrasjoner i forskjellige myrspørsmål. Ved Vinterlandbruksskolens videregående avdeling har sekretær J. Heggelund Smith og assistent D. Lømsland forelest jordbunns-lære i meldingsåret, i alt ca. 40 timer.

Som vanlig i de senere år har det ved hovedkontoret også i 1945 vært en omfattende korrespondanse og en mengde konferanser vedkommende forskjellige myrspørsmål. Denne form for opplysningsvirksomhet synes stadig å øke. Det er til god hjelp at myrselskapet har utgitt populære brosjyrer både om myrundersøkelser, myr dyrking, brenntorv- og torvstrødrift. Derved lettes arbeidet og en kan komme langt flere til hjelp enn om alt skulle bygge på utførlige utredninger i hvert enkelt tilfelle.

Konsulentvirksomheten.

I alt 247 oppgaver har i meldingsåret krevd åstedsreiser, det er 44 mer enn i 1944. Karakteristisk for konsulentarbeidet i 1945 var en sterk konsentrasjon om å få i gang brenntorvanleggene på tross av de vanskelige arbeidsforhold som det ble ved de fleste anlegg, særlig i månedene mai og juni. Etter hvert som «Hjemmestyrkene» ble frigitt lykkedes det å få igangsatt drift ved i alt 80 maskintorvanlegg, og begunstiget av gode værforhold ble produksjonen ca. 145.000 m³ maskintorv mot ca. 125.000 m³ året forut, altså en økning på ca. 20.000 m³. Ved stikkortvanleggene i Sør-Norge som produserer torv for salg, ble produksjonen øket med ca. 12.000 m³ i forhold til 1944-års produksjon, mens brenntorvproduksjonen som helhet gikk en del tilbake, nemlig fra ca. 1,86 mill. m³ i 1944 til ca. 1,69 mill. m³ i 1945. En må da ta i betraktning at Finnmark, som i 1944 hadde en samlet brenntorvproduksjon på 113.000 m³, ikke fikk produsert nevneverdig brenntorv i fjor. Tilbakegangen fra 1944 til 1945 ble følgelig mindre enn vi fra først av fryktet.

Som antydnet foran er det brenntorvdriften som har lagt mest beslag på konsulentenes tid. Av de foran nevnte 247 saker som har krevd åstedsreiser, angår i alt 121 saker brenntorvdriften, det er 21 mer enn i 1944. Det ligger i sakens natur at det rettleiding og kontroll ved tidligere anlegg som har dannet hovedtyngden i arbeidet siste år, men det har også vært en del undersøkelser og planlegging vedkommende påtenkte nye anlegg.

Torvstrødriften har arbeidet under vanskelige forhold

også i 1945, idet en rekke fabrikker ikke har kunnet skaffe tilstrekkelig arbeidskraft. Den samlede produksjon er beregnet til 67 % av et normalsårs eller 388.000 baller mot ca. 580.000 normalt. Av dette er ca. 188.000 baller produsert ved i alt 45 torvstrøfabrikker som har vært i drift. De øvrige ca. 200.000 baller antas å tilsvare produksjonen av torvstrø i torvstrølagene og hos de enkelte gårdbrukere. I årene før krigen tilsvarte denne sistnevnte produksjon ca. 250.000 baller.

Vilkåra for en økning av torvstrøproduksjonen er utvilsomt til stede, da behovet stadig ser ut til å stige. Særlig tør det i årene framover bli et stort behov for torvstrøbunter til isolasjon mot tele i jernbanelinjer. Det har også siden freden kom vært flere forespørsler etter torvstrø til eksport, men så lenge det hjemlige marked ikke er dekket, kan eksport neppe komme på tale. I myrselskapet merkes denne stigende interesse for torvstrø best ved at antallet av rekvisisjoner øker. I 1945 hadde vi således 23 saker vedkommende torvstrødriften som krevde åstedsreiser, mot 16 året forut. De fleste reiser gjelder undersøkelser og planlegging vedkommende mindre gårdsanlegg, men det er også spørsmål om i hvert fall to nye større fabrikker.

Myr dyrking, beitekultur, grøfting m. v. er også spørsmål som er kommet mer i forgrunnen i det siste år. Antallet av åstedsreiser vedkommende dyrkingsspørsmål var i 1945 i alt 46 mot 30 i 1944. At det vil gå noen år før det kommer full fart i myr dyrkingen så lenge det er slik rift etter arbeidskraften, må en forutsette, men tendensen går i hvert fall i den retning som foran nevnt.

Forskjellige oppgaver, som omfatter møter, konferanser, demonstrasjoner m. v., har i alt krevd 57 åstedsreiser av konsulentene. Det er et tilsvarende antall som året forut. Innen denne gruppe er det brenntorvspørsmålet som danner hovedtyngden, spesielt er det konferanser med brenselnemnder og vedutvalg i byer og bygder som kommer inn under denne form for konsulentarbeider.

Både når det gjelder sistnevnte gruppe av saker og de øvrige konsulentoppgaver, har samtlige mannlige funksjonærer som arbeider i tilknytning til hovedkontoret deltatt. Tre av funksjonærene har dessuten en tid av sommerhalvåret vært opptatt med myrinventeringer. Alle anmodninger om assistanse — unntatt tre rekvisisjoner vedkommende myrinventering som ikke kunne rekkes — ble etterkommet i meldingsåret.

Myrinventeringen.

Det ble i 1945 foretatt myrinventering i 4 myrfattige kystherreder i Hordaland, nemlig Alversund, Hjelma, Herdla og Mæland, og dessuten ble øya Feie i Austrheim undersøkt. Som nevnt i tidligere meldinger har Feie vært sperret område under okkupasjonen, så vi måtte gå forbi denne mens inventeringen pågikk i Austrheim i 1943.

Det samlede myrareal som er undersøkt i de nevnte kystherreder og på Feie i 1945 er 2270 dekar, og her er det påvist 825.000 m³ brenntorv (råtorv). Landarealet av de nevnte områder er 231,32 km². Inventeringen er foretatt av konsulent O. Hovde.

Videre er det foretatt inventering av myrene i Eidsvoll Verks skoger som ligger i herredene Nannestad, Eidsvoll, Hurdal, Gran, Brandbu og Ø. Toten.*) Totalarealet av skogene er oppgitt til vel 350.000 dekar. Her er undersøkt 17.985 dekar myr. I det undersøkte myrareal inngår hovedsakelig bare myrer som er større enn ca. 10 dekar. Foruten de undersøkte myrer finnes en mengde småmyrer som imidlertid ikke ble tatt med, og det kan også forekomme enkelte myrer større enn 10 dekar som på grunn av avsides og tungvint beliggenhet eller uhensiktsmessig form m. v. er blitt forbigått. Det samlede myrareal innen verkets skoger er således betydelig større enn her oppgitt.

I de undersøkte myrer er det påvist 800.000 m³ brenntorv og 2.640.000 m³ strøtorv (råtorv). Det er sekretær J. Heggelund Smith og assistent D. Lømsland som har foretatt inventeringen her.

Det samlede resultat av myrinventeringen i 1945 blir altså 20.255 dekar undersøkt myr med til sammen 1.625.000 m³ brenntorv og 2.640.000 m³ strøtorv (jfr. tabell 1).

Tabell 1.

Oversikt over myrinventeringen i 1945.

Inventert område	Samlet myrareal dekar	Brenntorv (råtorv) m ³	Strøtorv (råtorv) m ³	Merknader
<i>I Hordaland fylke:</i>				
Øya Feie i Austrheim herred . . .	200	110.000		
Alversund herred	220	5.000		
Hjelma herred	140	27.000		
Herdla herred	830	232.000		
Meland herred	880	451.000		
<i>I Akershus og Opland fylker:</i>				
Eidsvoll Verks skoger i Nannestad, Eidsvoll, Hurdal, Gran, Brandbu og Ø. Toten herreder	17.985*)	800.000	2.640.000	*) Gjelder overveiende myrer større enn 10 dekar
I alt	20.255	1.625.000	2.640.000	

*) En mindre del av skogene ligger i Feiring, Ullensaker og Nes herreder, men her er ingen større myrer.

Dyrkingsforsøkene.

Omfanget av forsøksvirksomheten i myr dyrking vil gå fram av nedenstående sammenstillinger:

A. Forsøk ved forsøksstasjonen på Mæresmyra i Sparbu.

1. Sortforsøk	16 felter
2. Såtidforsøk	5 »
3. Gjødslingsforsøk	27 »
4. Kalkings- og jordforbedringsforsøk	8 »
5. Slåttetidsforsøk	1 »
6. Frøavlsforsøk	2 »
7. Driftsomløpsforsøk	5 »
8. Forsøk med ugrasbekjempelse	1 »
9. Nitrifikasjonsforsøk	1 »
10. Grøtfeforsøk	1 »
11. Beiteforsøk	2 »
12. Forsøk for bekjempelse av kålflue	2 »

I alt 71 felter

B. Spredte forsøks- og demonstrasjonsfelter.

1. Sand- og kalkfelter	7 stkr.
2. Gjødslingsfelter	17 »
3. Engfrøfelter	4 »
4. Grøtfe felter	4 »
5. Andre forsøk	9 »

I alt 41 stkr.

Forsøksvirksomheten har praktisk talt hatt samme omfang som det foregående år, men forsøksoppgavene har vekslet litt, idet det ved forsøksstasjonen er tatt opp forsøk med ugrasbekjempelse og bekjempelse av kålflue samt nitrifikasjonsforsøk, mens forsøk med ulike tynningsavstand for nepe er gått ut. Ved forsøksstasjonen drives fortsatt foredlingsarbeid med engvekster, spesielt timotei.

Det er planlagt flere nye spredte forsøksfelter som forhåpentlig vil bli anlagt i løpet av 1946. Det gjelder felter i Susendalen og Fipplingdalen i Nordland og i Hustad, Møre og Romsdal.

Om vær, årsvekst og driften ved forsøksstasjonen henvises til særskilt melding av forsøksleder Hagerup.

Da dette er den første årsmelding siden krigen sluttet, kan det ha sin interesse ganske kort å nevne enkelte viktigere trekk fra arbeidet i krigs- og okkupasjonsårene.

Da krigen brøt ut våren 1940 stod myrselskapet relativt godt ru-

stet til å ta opp arbeidet for øket brenntorvproduksjon både hva materiell og personell angår. Allerede høsten 1939 hadde myrselskapet sikret seg en hel del eldre torvkverner som ble gjennomgått i løpet av vinteren 1939—40, og likeså hadde selskapet opprettet kontrakt med Hamar Jernstøperi om leveranse av nye torvmaskiner som skulde være ferdige våren 1940. Selve maskinspørsmålet var derfor løst da krigen kom, og det har heller ikke senere under krigen vært mangel på torvmaskiner, takket være den innenlandske produksjon som var kommet i gang, først ved Hamar Jernstøperi og senere ved Myrens Verksted i Oslo og Skretting og Vigres Mek. Verksted, Sandnes. Det ble derimot på et senere tidspunkt av krigen vanskelig å skaffe driftsmaskiner og driftsoljer. At transport- og arbeidsforholdene senere ble meget vanskelig å løse også for brenntorvdriften, er vel kjent.

Hvad personell angår så hadde allerede myrselskapet før krigen gått inn for en effektiv konsulentvirksomhet vedkommende brenntorvdriften, og medarbeidere var stort sett sikret. Det har derfor ikke vært mangel på faglig assistanse når det gjelder utbyggingen av brenntorvindustrien. En stor fordel var det dessuten at selskapet i årene før krigen (1936—39) hadde drevet forsøk med torvbrikettering. Derved kjente man denne metodens muligheter, og også dens begrensning når det gjaldt å skaffe brensel i et knipetak. Det ble således ikke under krigen spilt unødig tid og midler på eksperimentering og forsøk, men en kunne samle kreftene om økning av produksjonen.

For å vise utviklingen av brenntorvproduksjonen fra årene før krigen til og med det første fredsår, har vi i tabell 2 samlet en del oppgaver for årene 1939—45. En vil se av tabellen at det er året 1943 som ligger høyest både hvad antall anlegg, maskintorvproduksjon og samlet brenntorvproduksjon angår. Tar en et normalårs produksjon som utgangspunkt, ser vi at det i alle år under krigen, og likeså i 1945, har vært produsert atskillig mer brenntorv enn i vanlige år. Topproduksjonen i 1943 som var 143 % av et normalårs produksjon, tilsvarer ca. 2,09 mill. m³.

Det var ikke uten en viss spenning at vi gikk til en intensivering av brenntorvproduksjonen under krigen da en kunne frykte innblanding fra okkupasjonsmaktens side, eventuelt at brenntorven, særlig maskintorven, helt eller delvis ville bli rekvirert. Det tok imidlertid to år før tyskerne i det hele oppdaget at det var noen brenntorvindustri av betydning her i landet. Våren og sommeren 1942 begynte imidlertid Wehrwirtschaftstab Norwegen å søke opplysninger, først om rent generelle ting, men ønsket senere opplysninger om produksjonens størrelse m. v. ved de enkelte maskintorvanlegg. Da henvendelsen etter gjentatte purringer ikke ble imøtekommet, antydet de tyske myndigheter at det burde opprettes et «statlig torvselskap» som kunne skaffe tyskerne de oppgaver som de ønsket. At disse planer ikke kom til utførelse skyldtes nok i første rekke at det ikke kunne skaffes fagfolk, og dessuten at det

Tabell 2.

Oversikt over brenntorvproduksjonen i årene 1939—45.

	1939 (Normal prod.)	1940	1941	1942	1943	1944	1945
Maskintorvanlegg i drift	14	37	66	81	81	78	80
Antall torvmaskiner i drift	19	49	93	111	108	95	101
Nye stikkorvanlegg i drift	—	25	29	53	57	57	56
Stikkordrift i forbindelse med maskintorvdrift	—	6	13	13	9	8	10
Sum brenntorvanlegg i drift (gjelder fra 1940)	—	62	95	134	138	135	136
Maskintorvanlegg ute av drift	—	—	3	7	16	31	37
Antall torvmaskiner ute av bruk	ca. 40	—	5	10	23	40	40
Nye stikkorvanlegg ute av drift	—	—	3	5	11	27	53
Produsert maskintorv, antall m ³	20.600	75.290	126.990	169.055	170.400	125.470	145.045
Produsert stikkorv ved nye anlegg, m ³	—	32.050	35.640	47.840	39.600	25.400	37.665
Beregnet samlet brenntorvproduksjon for hele landet i mill. m ³ (ca.)	1,46	1,75	1,95	2,03	2,09	1,86	1,69 ¹⁾
Brenntorvproduksjonen i % av normalproduksjonen	100	120	133	139	143	127	124 ²⁾
Maskintorvproduksjon utgjør i % av samlet brenntorvproduksjon	2,2	5,6	9,3	10,8	10,6	8,7	11,0

1) Finnmark fylke unntatt p. gr. a. tvangsevakueringen. Den årlige brenntorvproduksjon her utgjør ca. 100.000 m³ og var i 1944 ca. 113.000 m³.

2) Beregnet i forhold til den normale torvproduksjon i de 17 sørligste fylker.

stadig var skifte av folk i Wehrwirtschaftstabens personale. På et senere tidspunkt av krigen ble for øvrig Wehrwirtschaftstab Norwegen avviklet, men interessen for brenntorven dukket etter hvert opp hos Abteilung Bergbau og Forstabteilung i Reichkommissariatet, og til sist hos Organisation Todt. Ingen av disse institusjoner fikk imidlertid virkeliggjort noe hvad brenntorvproduksjonen angikk. Heller ikke ble det rekvirert brenntorv, såvidt myrselskapet bekjent, bortsett fra ca. 600 m³ maskintorv, som imidlertid ikke ble levert p. gr. a. transportvanskeligheter. Wehrmacht produserte imidlertid med egne folk ca. 400 m³ maskintorv ved et anlegg i Vestfold. Fra Nord-Norge foreligger det melding om at det ble forhandlet med en forsyningsnemnd om overtagelse av et parti stikktorv, men her ble tørkearbeidene sabotert slik at det var helt ubetydelige mengder som kom tyskerne til gode. Hvorvidt de her produserte litt stikktorv med sine egne folk, kjenner vi ikke til, men det må i så fall dreie seg om ganske små mengder. En kan derfor si at brenntorvproduksjonen under krigen praktisk talt i sin helhet kom den norske befolkning til gode.

Det bør nevnes at det hele tiden var full enighet mellom selskapets styre og funksjonærstab om den linje som ble fulgt. Likeså bør nevnes at skogdirektør S ø r h u s og veddirektør W i s t h var myrselskapet, en utmerket støtte i flere til dels ganske vanskelige situasjoner.

Når det gjaldt torvstrø, så søkte Deutsche Heeresverwaltung flere ganger myrselskapets assistanse for å skaffe dette, men da denne ikke ble ytet herfra, fikk man likevel ved hjelp av oppkjøpere eller mellommenn tak i en del av denne vare. Noe strøtorv ble for øvrig produsert på tyskernes eget initiativ.

Hvad myrselskapets øvrige arbeidsoppgaver angår, først og fremst myrinventeringen og myrforsøkene, så var disse så pass nøytrale oppgaver at de ikke var nevneverdig fremme til drøfting. Riktignok ble det fra tysk hold fremsatt tilbud om økede bevilgninger til myrinventeringen, og likeså til myrdyrkingsforsøk i større målestokk, men tilbudene ble ikke akseptert av myrselskapet. Heller ikke anmodning om å arrangere myrforedrag for en tysk ekspert, eller om å sende stipendiater til Tyskland for å studere myrkultur og brenntorvdrift ble etterkommet. Når myrselskapet på trass herav fikk fortsette sin virksomhet, kan det bare skyldes at henvendelsene kom fra så mange forskjellige hold. Man savnet med andre ord den fulle oversikt.

Bortsett fra at tyskerne rekvirerte selskapets kontorer i Oslo, og noen hester og periodevis også en del rom ved forsøksstasjonen på Mæresmyra, slapp myrselskapet heldig gjennom okkupasjonsnåden. De mange indirekte ulemper som denne medførte hadde selvsagt også myrselskapet, men disse delte vi med alle lignende institusjoner, og vi skal ikke komme inn på disse ting her.

Hvad våre egne nazimyndigheter angår, var det liten innblanding, utenom de vanlige restriksjoner med papirrasjonering osv. Riktignok fikk myrselskapet i likhet med en rekke lignende organisasjoner anmodning om å foreslå en representant til et påtenkt forskningsråd som skulle sortere under Næringsssambandet. Styret avslo enstemmig denne henvendelse, og avslaget fikk ingen følger for selskapet. Heller ikke et avslag om medvirkning til å utbygge torvkoks- og torvtjæreindustrien ved slutten av krigen, fikk noen følger. At det hadde blitt en kritisk tid for selskapet våren 1945, hvis ikke freden var kommet, er imidlertid sikkert. Organisasjon Todt forberedte nemlig da å sette i gang egen brenntorvproduksjon i stor stil. Da freden kom, var en av Todts geologer, som behersket norsk, ivrig opptatt med oversettelse av norsk brenntorvlitteratur til tysk, og et «norsk» entreprenørfirma forberedte en større «innsats» for å skaffe tyskerne torvbrensel. Men så fikk vi heldigvis freden i stedet.

Av større skader forvoldt av tyskerne på norske torvforekomster bør nevnes at det under anlegget av flyplassen på Aukra ble spylet veldig brenntorvmasser på sjøen, hvorved brenntorvressurser for årrekker ble ødelagt for øyas befolkning. Etter samråd med skogdirektøren gjorde myrselskapet et forsøk på å redde disse store fremtidsverdier, men det resulterte ikke i noe. Også andre steder i vårt land ble brenntorv- og dyrkingsmyrer ødelagt av tyskerne, men vi kan ikke komme nærmere inn på dette her.

Av det foregående vil fremgå at særlig når det gjelder brenselsforsyningen har det utvilsomt vært en stor fordel at myrselskapet har kunnet fortsette sitt arbeide under krigen. At kontinuiteten i arbeidet er bevart, har selvsagt også sin betydning nå da alle krefter må settes inn i gjenreisingsarbeidet og den videre utbygging av vårt lands næringsliv.

Bemerkninger til regnskapet.

Driftsregnskapet for 1945 balanserer med kr. 146.509,95, det er en stigning på kr. 6.527,11 fra 1944. Regnskapet viser et overskudd stort kr. 111,76.

Inntekter: Hovedkontorets inntekter utgjør kr. 101.457,33, eller praktisk talt like meget som foregående år. Svingningene på de enkelte konti er heller ikke særlig store, men det bør nevnes at inntektene av selskapets legater er gått ned i meldingsåret p. gr. a. fortsatte konverteringer til lavere rente. I den annen retning trekker større inntekter på kontoen «Livsvarig medlemskontingent», slik at samlet inntekt blir nesten den samme som i 1944. Forsøksstasjonens inntekter utgjør kr. 34.478,82 i meldingsåret, det er vel kr. 4.000,00 mer enn i 1944. Det er særlig inntektene av gårdsdriften som er gått opp, og dessuten er det et overskudd på «Hesters konto». Ved Forsøksanstalten i torvbruk har inntektene i meldingsåret vært kr. 10.573,80 eller ca. kr. 2.000,00 mer enn i 1944.

Det norske myrselskaps

Vinnings- og

Debet

Driftsregnskap

Utgifter:

Lønninger	kr.	17.405,49	
Myrundersøkelser inkl. reiseutgifter	»	1.604,09	
Møter og representasjon	»	612,42	
Meddelelser fra Det norske myrselskap:			
Trykning	kr.	2.064,65	
Andre utgifter	»	736,59	
			» 2.801,24
Kontorutgifter og revisjon	»	6.326,89	
Bibliotek og trykksaker	»	490,36	
Inventar(avskrives)	»	1.083,82	
Depotavgift	»	310,00	
Analyser	»	230,00	
Inkasso og oppkrav	»	86,50	
Avskrevet medlemskontingent	»	280,00	
Livsvarige medlemmers fond:			
56 nye medlemmer i 1945	kr.	2.800,00	
75 medlemmer i tiden 1919—1931	»	3.750,00	
			» 6.550,00
Avsatt til tryknings- og studiefond	»	4.000,00	
Myrinventering:			
Lønninger	kr.	6.559,07	
Håndlangere og reiseutgifter	»	3.236,49	
Analyser	»	229,65	
Kartreproduksjon og div. materiell ..	»	145,07	
Trykning m. v.	»	89,00	
			» 10.259,28
Arbeidet for øket brenntorvproduksjon:			
Lønninger	kr.	28.158,45	
Bidrag til Trøndelag Myrselskap	»	1.800,00	
Reiseutgifter m. v.	»	8.047,66	
Analyser	»	216,90	
Brenntorvstatistikk m. v.	»	170,19	
Torvspader til Finnmark (gave)	»	2.552,29	
			» 40.945,49
			Kr. 92.985,58
Forsøksstasjonen på Mæresmyra	»	52.669,93	
Forsøksanstalten i torvbruk	»	742,68	
Balanse, overskudd	»	111,76	
			Kr. 146.509,95

hovedregnskap for 1945.

tapskonto.

for 1945.

Kredit.

Inntekter:		
Ordinært statsbidrag i 1945	kr. 30.000,00	
Statsbidrag til myrinventering	» 10.000,00	
Statsbidrag til arbeidet for øket brenn- torvproduksjon	» 40.000,00	
		kr. 80.000,00
Refunderte utgifter vedk. myrinventeringer	» 556,00	
Medlemskontingent	» 2.745,00	
Renter av legatkapitalen	» 13.405,92	
Øvrige renteinntekter	» 223,91	
Livsvarig medlemskontingent	» 2.800,00	
Inntekter av tidsskriftet	» 1.726,50	
		Kr. 101.457,33
Forsøksstasjonen på Mæresmyra	» 34.478,82	
Forsøksanstalten i torvbruk	» 10.573,80	

Kr. 146.509,95

**Det norske myrselskaps
Balanse-konto**

Debet

Debet	Aktiva:	
Legatmidlers konto:		
Anbrakt i obligasjoner	kr. 516.600,00	
» i Akers Sparebank	» 39.570,87	
	kr. 556.170,87	
1 aksje i Rosenkrantzgaten 8	» 1.000,00	
Anleggsverdier:		
Hovedkontoret, inventar	kr. 1.000,00	
Forsøksstasjonen på Mæresmyra	» 125.000,00	
Forsøksanstalten i torvbruk	» 25.000,00	
	» 151.000,00	
Kassabeholdning og bank-		
innskudd:		
Bankinnskudd hovedkontoret	kr. 13.752,08	
» forsøksstasjonen	» 24.657,84	
Kassabeholdning	» 322,99	
	» 38.732,91	
Utestående fordringer:		
Forsøksstasjonen på Mæresmyra	» 122,21	
Beholdningsverdier:		
Forsøksstasjonen på Mæresmyra	kr. 10.000,00	
Andel i Mære Samvirkelag	» 60,00	
	» 10.060,00	
		Kr. 757.085,99

Oslo,

DET NORSKE

Carl Løvenskiold.

Foranstående regnskap stemmer med
Vi henviser for øvrig til

Oslo,

A/S REVISION.

hovedregnskap for 1945.

pr. 31/12 1945.

Kredit

Passiva:**Legatkapitalkonto:**

C. Wedel Jarlsbergs legat	kr.	23.177,91
M. Aakranns legat	»	5.640,86
H. Wedel Jarlsbergs legat	»	11.296,48
H. Henriksens legat	»	68.855,87
Haakon Weidemanns legat	»	134.253,80
Professor Lende-Njaas legat	»	10.239,94
Skogeier Kleist Geddes legat	»	8.211,04
Landbruksdir. G. Tandbergs legat ..	«	5.021,05
Musiker A. Juels legat	»	1.153,41
Bankier Johs. Heftyes legat	»	270.981,42
Ing. J. G. Thaulows legat	»	3.480,92
Fabr. Olaf Røsbergs gave	»	2.008,17
Livsvarige medlemmers fond	»	11.850,00

kr. 556.170,87

Diverse avsetninger, se forsøksstasjonens regnskap ...	»	15.000,00
Tryknings- og studiefond	»	4.000,00

Kapitalkonto:

Saldo pr. 1/1 1945	kr.	181.803,36
+ overskudd	»	111,76

» 181.915,12

Kr. 757.085,99

31. desember 1945

30. januar 1946

MYRSELSKAP

Aasulv Løddesøl.

selskapets bøker som vi har revidert.
 revisjonsinnberetning av i dag.

den 30. januar 1946.

P. I. BORCH.

Arne Paulsen.

Det norske myrselskaps

Vinnings- og

Driftsregnskap

Debet

Utgifter:	
Forsøksdrift på Mæresmyra	kr. 20.468,11
Spredte forsøk	» 1.182,61
Vedlikehold	» 2.895,04
Assuranse, kontorutgifter m. v.	» 2.134,72
Analyser	» 281,00
Forsøksmelding for 1944	» 1.325,57
Avskrevet påkostning:	
Nydyrking	kr. 1.716,10
Maskiner	» 71,00
	» 1.787,10
Lønninger	» 17.595,78
Avsatt til byggefond	» 5.000,00
Balanse, overskudd	» 19,77
	<hr/>
	Kr. 52.689,70

Debet

Balanse-konto

Aktiva:	
Samlet bokført anleggsverdi	kr. 126.787,10
÷ avskrevet påkostning	» 1.787,10
	<hr/>
	kr. 125.000,00
Utestående fordringer	» 122,21
Beholdningsverdier	» 10.000,00
Andel i Mære Samvirkelag	» 60,00
Innestående i Sparbu Arbeidsparebank	» 24.657,84
Kassabeholdning	» 322,99
	<hr/>
	Kr. 160.163,04

Oslo,

DET NORSKE

Carl Løvenskiold.

Foranstående regnskap stemmer med

Vi henviser for øvrig til

Oslo,

A/S REVISION.

forsøksstasjon på Mæresmyra.**tapskonto.**

for 1945.

Kredit

Inntekter:		
Inntekter av gårdsdriften	kr.	26.262,86
Distriktsbidrag	»	1.000,00
Renter av C. Wedel Jarlsbergs legat	»	652,55
Renter av H. Weidemanns legat	»	2.063,92
Betaling for utførte forsøk og bidrag til forsøksvirksomheten fra Norsk Hydro	»	1.200,00
Husleie (inkl. strømvavgift)	»	1.345,70
Andre inntekter (renter, utbytte)	»	335,34
Hesters konto	»	1.618,45
	Kr.	34.478,82
Tilskudd fra myrselskapets hovedkasse	»	18.210,88
	Kr.	52.689,70

pr. 31/12 1945.

Kredit

Passiva:		
Avsatt til kjøp av:		
Tørkeskap (1942—1943)	kr.	3.000,00
Innkjøp av hest (1943)	»	2.000,00
Byggefond (1944—1945)	»	10.000,00
	kr.	15.000,00
Kapitalkonto pr. 1/1 1945	kr.	145.143,27
+ Balanse, overskudd	»	19,77
	»	145.163,04
	Kr.	160.163,04

31. desember 1945

30. januar 1946

MYRSELSKAP

Aasulv Løddesøl.

selskapets bøker som vi har revidert.
 revisjonsinnberetning av i dag.

den 30. januar 1946.

P. I. BORCH.

Arne Paulsen.

**Det norske myrselskaps
Vinnings- og**

Debet

Driftsregnskap

Utgifter:

Brenntorvdriften:

Maskindeler kr. 565,25

Diverse avgifter, gårdsskatt m. m. » 177,43

kr. 742,68

Balanse, overskudd » 9.831,12

 Kr. 10,573.80

Debet

Balanse-konto

Aktiva:

Samlet bokført anleggsverdi kr. 25.000,00

Oslo,

DET NORSKE

Carl Løvenskiold.

Foranstående regnskap stemmer med
Vi henviser for øvrig til

Oslo,

A/S REVISION.

forsøksanstalt i torvbruk.

tapskonto.

for 1945.

Kredit

Inntekter:**Forpaktningssavgifter:**

Av maskintorvdrift	kr. 7.900,00
» stikktorvdrift	» 27,80
» torvstrødrift	» 1.536,00
» fabrikkomt og innmarken	» 110,00

kr. 9.573,80

Salg av gammelt materiell » 1.000,00

 Kr. 10,573.80

pr. 31/12 1945.

Kredit

Passiva:

Kapitalkonto kr. 25.000,00

31. desember 1945

30. januar 1946

MYRSELSKAP

A asulv Løddesøl.

selskapets bøker som vi har revidert.
revisjonsinnberetning av i dag.

den 30. januar 1946.

P. I. BORCH.

 Arne Paulsen.

Stigningen skyldes delvis økning av forpaktningssavgiftene og delvis salg av gammelt materiell.

Utgifter: Hovedkontorets utgifter utgjorde i 1945 kr. 92.985,58. Beløpet ligger ca. kr. 11.000,00 høyere enn i 1944, fordelt på en rekke poster. De viktigste forhøyelser er ca. kr. 2.600,00 på kontoen «Lønninger» (grunnet opptjente alderstillegg og høyere dyrtidstillegg etter 8. mai 1945), ca. kr. 2.200,00 på kontoen «Livsvarige medlemmers fond», og som ny post kr. 4.000,00 der er avsatt til tryknings- og studiefond. Grunnet papirrasjoneringen har vi i de senere år ikke fått publisert enkelte meldinger som forhåpentlig snart vil kunne trykkes, og likeså vil det sannsynligvis med det første bli behov for en del midler til spesialutdannelse for selskapets funksjonærer. Disse ting har nødvendiggjort den nevnte avsetning, som forutsettes delt noenlunde jevnt mellom de nevnte formål. De øvrige avvikelser fra forrige års utgifter utgjør alle mindre enn kr. 1.000,00 på de enkelte konti. Dette gjelder også de samlede utgifter vedkommende «Myr-inventeringer» og «Arbeidet for øket brenntorvproduksjon». Forsøksstasjonens utgifter er kr. 52.669,93. Stigningen fra det foregående år er her ca. kr. 4.000,00. Størst stigning er det på kontiene «Vedlikehold» og «Lønninger» med ca. kr. 1.500,00 på hver, og dessuten er kontoen «Forsøksdrift på Mæresmyra» øket med ca. kr. 1.000,00 fra året forut. Ved forsøksanstalten i torvbruk var utgiftene i 1945 kr. 742,68. Da det ikke er foretatt noen avskrivninger i 1945, slik som gjort i 1944, fremkommer det her et overskudd på henimot kr. 10.000,00 i meldingsåret.

Formuestillingen: Pr. 31/12 1945 utgjorde legatkapitalen kr. 556.170,87 eller kr. 8.562,67 mer enn samme dato 1944. Den største økning har vi på «Livsvarige medlemmers fond» som er øket med kr. 6.550,00 i meldingsåret. De øvrige ca. kr. 3.000,00 er statuttmessige tillegg til en rekke av selskapets legater. Selskapets øvrige aktiva utgjør som regnskapet viser til sammen kr. 200.915,12. Den samlede formue blir altså kr. 757.085,99.

KORT MELDING OM VÆR OG ÅRSVEKST VED DET NORSKE MYRSELSKAPS FORSØKSSTASJON PÅ MÆRESMYRA FOR ÅRET 1945.

Ved forsøksleder Hans Hagerup.

Vinteren 1944—45 var gjennomgående mild. Varig snø ble det først ved årsskiftet, og før jul var det lite frost, så teledannelsen ble liten. I januar måned falt nedbøren som snø, i februar og mars vekslet det med snø og sluddbyger, og i april måned kom nedbøren vesentlig som regn. Nedbøren var normal de to første måneder av året, med 56 og 48 mm, mars hadde 118 og april 60 mm, dette er 60 og 25 mm

over det normale. For alle 4 måneder var nedbøren 282 mm, eller 102 mm over det normale. Heller ikke utover vinteren ble det vilkår for noen tele i jorda. Da harvinga tok til i april måned var det bare på enkelte åkrer en fikk harve litt på telen, ellers måtte en vente en tid, så jorda fikk tørke en del før harvinga kunne fortsette.

Enga hadde klart overvintringa bra. Kløver var gått ut i første års enga, men det vil som oftest være tilfelle i slike ustabile vintrer på formolda grasmyr. Derimot hadde kløveren klart seg godt på mosemyra. Noen «isbrann» på engene forekom ikke.

Arbeidet på myra tok til 3. april. Fra 5. til 16. april ble engene påsådd mineralgjødsel, og på åker fra 23. til 30. april. Kvelstoffgjødsla ble sådd på eng fra 26. mai og på åker 5. juni.

Utenom de egentlige forsøksfelter var gjødslinga slik i kg pr. dekar:

På eng: 15 til 20 tomasfosfat, 28 kalisalt (40 %), 12 til 20 kalksalpeter. Av superfosfat hadde vi til disposisjon mindre mengder som ble brukt på forsøksfeltene og noe til bygg.

Til havre: 14 tomasfosfat, 11 kalisalt (50 %).

Til bygg: 9 superfosfat, 9 dampa beinmjøl, 15 kalisalt (50 %).

En del bygg fikk denne gjødsling: 20 superfosfat, 5 søvitt, 15 kalisalt.

Til beite: 19 tomasfosfat, 19 kalisalt (50 %), 9 Odda kalkkvelstoff om våren, senere to overgjødslinger med kalksalpeter med 10 kg hver gang.

Til neper: 12 lass husdyrgjødsel, 25 superfosfat, 45 kalisalt (40 %), 25 salpeter.

Til poteter: 45 superfosfat, 42 svovelsur kali, 25 kalksalpeter.

De ymse vekster ble sådd eller satt til disse tider: Nidarhavre 3. mai, Kjevik stjernebygg 5. mai, en del Hersebygg ble ikke sådd før 18. mai. Poteter 10. mai, gulrot 12. mai, engrø 23. mai, neper og kålrot 30. mai, hodekål plantet 4. juni, haustrug 15. august.

Nedbøren i mai, juni og juli lå litt under det normale, nemlig 38, 42 og 58 mm. Siste halvpart av mai var uten nedbør, og jorda tørket ut meget. Været var drivende, så det ble for tørt under planting av kålen.

Det var 7 frostnetter i mai, og to frostnetter i slutten av måneden, natt til 25. og 27., med $\div 3,5$ og $\div 2,2$ C°. Disse temperaturer er målt i termometerbur 2 m over marka. Havren klarte seg bra, men bygget ble stygt skadd, særlig de sorter som spirte raskt og var lengst kommet. Potetene var enda lite kommet opp. Frosten satte bygget sterkt tilbake. Åkeren ble tynn, den busket seg, og det gjorde at modningen ble sen og ujevn. Natt til 4. juli var og frostnatt, i buret viste termometret 0 C°, men var ved jorda ca. $\div 2$ C°. Potetgraset frøs omtrent helt ned. Kornet berget seg bra, men enkelte steder ble det skadd en del, da det stod i blomstringsstadiet.

Slåtten tok til 10. juli. Det drivende vær gjorde at veksten gikk fort fram. Timoteien blomstret 12. juli. Under hele slåtten var det

svært varmt. De varmeste dagene var omkring 20. juli, da det ble målt 34 C°. Slåtten var ferdig 26. juli. Høyavlinga må sies å være tilfredsstillende. På omløpsfelt med regelmessig vekstskifte var avlingene pr. dekar for første slått:

	Omløp med 3 år eng	Omløp med 4 år eng	Omløp med 5 år eng
1. års eng	826	650	702
2. års eng	660	612	706
3. års eng	772	710	813
4. års eng	—	716	696
5. års eng	—	—	680

På mosemyra ble avlinga også bra, 1. og 2. års eng gav her 560 og 550 kg høy pr. dekar.

I august måned ble det usedvanlig tørt. Nedbøren var 16 mm mot normalt 78 mm. Kornet ble sterkt drevet, så det ble småfallent. Modningen av bygget ble ujevn, da det busket seg på grunn av uttynningen ved frosten. Skuren tok til 16. august med Kjevik stjernebygg. Nidarhavre ble skåret fra 22. august. Skuren ble utført under tørt vær. Første uke av september var det regn hver dag, men mye av kornet var da i hus. Senere i måneden ble det godt bergingsvær. Nedbøren var under middels i september med 33 mm mot normalt 78 mm. Byggavlinga på de enkelte åkrer ble ujevn på grunn av at frosten hadde skadd ujevnt. Av Kjevik stjernebygg ble kornavlinga pr. dekar 210 kg. Nidarhavre gav derimot meget god avling. Den var ikke noe skadd av frosten. Avlinga ble her 310 kg pr. dekar.

Timoteifrøet gav 45 kg pr. dekar. Det var noe småfallent.

Potetene ble satt sterkt tilbake på grunn av frost. Foruten frost 27. juli ble de også skadd litt natt til 18. juni, men termometret i buret viste + 1 C°. Sannsynligvis var det ved jorda ÷ 1/2 C°, da grasset var litt skadd i toppen. Natt til 10. september frøs det helt ned. Det var ÷ 2,2 C° i buret.

Avlingene fra sortforsøket viste dette resultat:

Louis Botha	1626	kg	knoller	pr.	dekar	med	19,1	%	tørrstoff
Sharpes Expres	1394	»	»	»	»	»	21,2	»	»
As	863	»	»	»	»	»	16,5	»	»
Parnassia	758	»	»	»	»	»	19,8	»	»
Marius	1389	»	»	»	»	»	21,0	»	»

På mosemyren gav Louis Botha 1150 kg og Edzel Blue 1230 kg knoller pr. dekar. Det skulle dette år være gode vilkår for potetene, men frosten satte grensen for avlingene.

I oktober måned ble det rikelig regn. Første halvpart av måneden regnet det hver dag. Nedbøren var for måneden 86 mm mot normalt 78 mm.

Nepene ble tatt opp fra 5. oktober. Avlingene for de enkelte sorter ble pr. dekar:

Dales hybrid (dansk)	6444 kg røtter med	8,7 % tørrstoff
Fynsk bortfelder (dansk)	7639 » » »	8,1 » »
Kvit mainepe (dansk)	6222 » » »	10,5 » »
Østersundom	6444 » » »	8,6 » »
Fynsk bortfelder (egen avl)	6889 » » »	8,8 » »
Bangholm kålrot	4000 » » »	11,7 » »
Fôrbete — Øtofte	1139 » » »	14,6 » »

På mosemyren gav Fynsk bortfelder 3570 kg røtter med 9,8 % tørrstoff og Kvit mainepe 2170 kg med 14,7 % tørrstoff.

Nepeavlingene på grasmyren var tilfredsstillende. Bangholm kålrot gav også bra avling, og den var mindre angrepet av kålflue enn ellers ofte er tilfelle. Nepene ble skadd av frost i juli, men de greidde seg uten omsåing.

Gulrøttene ble tatt opp 1. oktober. Avlinga ble ikke særlig stor, selv om vilkårene var gode for røttene dette år. Frøet spirte dårlig, så det ble for mye luker i radene. Vi kunne dette år merke litt av krusesyken, men ikke så meget at det hadde noe å si for avlinga.

Avlinga av Nantes gulrot ble 2560 kg pr. dekar.

Både hokekål og blomkål ble skadd av frosten i juli måned. Blomkålen frøs totalt ned, men hodekålen kom seg over skaden. Noe redusert ble plantetallet av hodekål på grunn av angrep av kålflua. Trønder hodekål fra Staup hagebruksskolé gav ca. 4000 kg faste hoder pr. dekar.

I veksttida mai—september lå temperaturen over normalen. Ved målinger ved forsøksstasjonen var middeltemperaturen 12 C°, det normale ved Steinkjer er 11,5 C°. Nedbøren i samme tid var 188 mm, det normale er 300 mm. Det var midtsommers og utover høsten at tørken gjorde seg mest gjeldende.

Hva avlingene dette år angår, så var høyavlingene tilfredsstillende, byggavlingene under middels, havreavlingene svært gode. Nepene gav god avling, derimot ble potetavlingene dårlige på grunn av frost. Hodekål og gulrot gav jevnt gode avlinger.

I november var nedbøren 62 mm mot normalt 76 mm. Høstpløyingen ble utført under gode værforhold og ble ferdig i god tid.

I desember var 43 mm nedbør, normalt 64 mm. I slutten av november kom det en del snø, og omkring midten av desember kom rikelig med snø, men mot jul ble det mildvær så snøen svant for en stor del. Ved nyttårstider var det bare et tynt snødekke over jorda.

REPRESENTANTMØTE OG ÅRSMØTE I DET NORSKE MYRSELSKAP

Godseier Carl Løvenskiold.

Representantmøte ble holdt den 4. mars i Ingeniørenes Hus, Oslo, under ledelse av formannen, godseier Carl Løvenskiold. Etter minnetale av formannen over avdøde styremedlem gårdbruker Arthur Krohn gikk man over til saklisten:

1. Årsmelding og regnskap for 1945 ble enstemmig godkjent. For regnskapet ble meddelt discharge. I forbindelse med årsmeldingen uttalte representantskapet sin anerkjennelse av direktør Løddesøls holdning og ledelse av arbeidet i myrsekskapet i okkupasjonsårene.
2. Styrevalg. De uttredende styremedlemmer godseier Carl Løvenskiold, Ullern, og statsgeolog dr. Gunnar Holmsen, Vettakollen, ble gjenvalgt enstemmig. Etter avdøde gårdbruker Arthur Krohn, Dillingøy, valgtes konsulent gårdbruker Knut Vethe, Asker. De øvrige medlemmer av styret er direktør Haakon O. Christiansen, Trondheim, grosserer Harald Sundt, Oslo, og direktør dr. Aasulv Løddesøl, Bygdøy.
3. Valg av formann og nestformann. Både formannen og nestformannen, henholdsvis godseier Løvenskiold og dr. Holmsen, ble enstemmig gjenvalgt.
4. Valg av fire varamenn. Samtlige varamenn, skoginspektør Ivar Ruden, Sandvika, professor dr. Emil Korsmo, Oslo, godseier Jørgen Mathiesen, Eidsvoll, og brukseier Oscar Collett, Oslo, ble gjenvalgt.
5. Ansettelse. Styrets ansettelse av landbrukslærer Paul Johnsen, Bodin, som myr- og torvkonsulent for Nord-Norge ble godkjent, og likeså ansettelsen av frk. Grete Olafsen som assistent ved hovedkontoret. Videre godkjentes kontrakt med ingeniør A.

Ording om forlengelse av hans ansettelse som torvteknisk konsulent i myrselskapet.

6 A/S Revision ble gjenvalgt som revisor for 1946.

Årsmøte ble holdt i Ingeniørenes Hus umiddelbart etter representantmøtet. Årsmelding og regnskap for 1945 ble framlagt og de viktigste poster referert. Videre redegjorde direktør Løddesøl for retningslinjene for arbeidet i myrselskapet i 1946.

Valg: De uttredende medlemmer av representantskapet:

Disponent Hj. Kielland, Lillestrøm,
Godseier W. Mohr, Fjøsanger,
Direktør Johs. Nore, Asker,
Disponent Per Schönning, Kongsvinger,
Landbrukskjemiker O. Braadlie, Trondheim,
Landbruksingeniør Knut Vik, Homborsund,
Disponent Lars Egeberg, Moss,
Skogeier Severin Løvenskiold, Brandval Finnskog,
ble alle gjenvalgt.

Gjenstående representanter er:

Oberst Ebbe Astrup, Bestun,
Skogdirektør K. Sørhuus, Nordstrandshøgda,
Godseier Johan E. Mellbye, Nes, Hedmark,
Ingeniør E. Cappelen Knutsen, Borgestad,
Gårdbruker Hans Flaten, Fåberg,
Veddirektør Eyvind Wisth, Oppegård,
Konservator Johannes Lid, Aker.

På årsmøtet ble etter enstemmig innstilling fra styret innvalgt følgende svenske, finske og danske myr- og jordbunnsforskere som korresponderende medlemmer av Det norske myrselskap:

Direktør Gerhard Rappe, Svenska Vall- och Mosskulturforeningen, Ultuna.

Statsagronom Karl Lundblad, Experimentalfältet, Stockholm.

Statsgeolog dr. Gunnar Ekström, Sveriges geol. Undersökning, Stockholm.

Professor dr. B. Aarnio, Statens Markforskningsanstalt, Helsingfors.

Professor dr. Pauli Tourila, Lantbruksforsöksanstalten, Dickursby.

Professor dr. Erkki Kivinen, Agrikulturkjemiske Institutt, Universitetet, Helsingfors.

Direktør Niels Basse, Det danske Hedeselskab, Viborg.

Avdelingsleder Fridlev Thøgersen, Det danske Hedeselskab, Viborg.

Etter enstemmig innstilling fra styret ble følgende vedtak gjort angående NS-medlemmenes forhold:

Medlemmer av NS etter 1940 og andre personer som er under forfølgning etter landssvikanordningen skal være utelukket fra til-litsverv i Det norske myrselskap inntil straffene er sonet og eventuelt fradømte borgerlige rettigheter gjenvunnet.

*

Etter årsmøtet holdt statsgeolog dr. Gunnar Holmsen foredrag for en fullpakket sal om «Jordbunnskartlegging sett fra kvar-tærgeologisk synspunkt». I tilslutning til dr. Holmsens foredrag gav dr. Løddesøl en kort utredning om betydningen av kvartær-geologisk jordbunnskartlegging som grunnlag for den agronom-iske jordbunnskartlegging.

I neste nr. av tidsskriftet skal vi bringe et referat fra foredrags-møtet.

STRØTORVBUNTER TIL JERNBANETEKNISK BRUK

Meddelt av Norges Statsbaner. Geoteknisk kontor.

I dette tidsskrifts nr. 5, 1945, er gjengitt en utførlig redegjørelse for undersøkelser vedrørende strøtorvbunter som teleisolasjonsmate-riale i jernbanelinjen. På grunnlag av disse undersøkelser er det utarbeidet et kortfattet direktiv for framstilling av torvbunter til jernbaneteknisk bruk, og dette direktivet gjengis nedenfor til ori-entering:

For å oppnå tilstrekkelig faste bunter må torven presses hardere jo mindre omvandlet torven er. Torven må derfor deles inn etter omvandlingsgraden i 3 grupper: lite, middels og noe omvandlet. Strøtorvfabrikkenes torv blir å klassifisere etter større ensartede felter på myra eller etter gjennomsnittskvaliteten på hele myra. Denne klassifiseringen ønsker jernbanen å kontrollere. Buntene skal som vanlig være 1,0 m lange og 0,5 m brede. Den nødvendige fasthet i buntene fås ved å velge ifyllingshøyde (h) i presserommet, som varierer med torvens omvandlingsgrad og bunttykkelse (t). Av frakt-, håndterings- og lagringshensyn skal torven være så tørr som mulig, men det tillates likevel større vanninnhold enn i vanlig torvstrø i den hensikt å gjøre tørkeprosessen på myra enklere og billigere. For å få jevnest mulig buntmateriale bør torv fra øverste og nederste lag i myra så vidt mulig blandes.